

ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΑΝ ΟΙ ΘΕΜΕΛΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κωνσταντῖνος Χολέβας
Πολιτικός Ἐπιστήμων

Οἱ κατά καιρούς προκλητικές ἀνακοινώσεις τοῦ κυρίου Δαφέρμου καί οἱ δημόσιες τοποθετήσεις ὀρισμένων ἀνιστόρητων συμπατριωτῶν μας φέρνουν καί πάλι στό προσκήνιο τό ἐρώτημα: "Εἶναι ὄντως ἡ Ὁρθόδοξη Πίστη συστατικό στοιχεῖο τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητος; Εἶναι πράγματι μεγάλη καί ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένη ἡ συνεισφορά τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν ἐπιβίωση καί στήν συνέχεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ;" Ἀντί νά ἀναλίσκόμεθα σέ θεωρητικές ἀναλύσεις κρίνουμε σκόπιμο νά καταφύγουμε στά κείμενα καί στίς μαρτυρίες τῶν ἀνθρώπων πού ἀγωνίσθηκαν γιά τήν θεμελίωση τοῦ Νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Μέσα στόν καπνό καί στήν ἀντάρα τῆς Ἐθνεγερσίας τοῦ 1821 οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀνατολικῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἰδρύουν τόν Ἀρειο Πάγο, μία πρώτη μορφή Κοινοβουλίου. Μία ἀπό τίς πρῶτες διακηρύξεις τοῦ Ἀρείου Πάγου δείχνει ὅτι οἱ Ἀγωνιστές πρόγονοί μας φρόντιζαν νά κατοχυρώσουν τήν ἀνεξιθρησκεία, ἀλλά ταυτοχρόνως νά ἀναγνωρίσουν τήν ἄρρηκτη σύνδεση Ὁρθοδοξίας καί Ἑλληνισμοῦ. Ἔλεγαν, λοιπόν: "Ἄν καί ὅλας τάς θρησκείας δέχεται ἡ Ἑλλάς καί τάς τελετάς καί τήν χρῆσιν αὐτῶν κατ' οὐδένα τρόπον ἐμποδίζει, τήν Ἀνατολικήν ὅμως τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καί τήν σημερινήν γλῶσσαν μόνας ἀναγνωρίζει ὡς ἐπικρατούσας θρησκείαν καί γλῶσσαν τῆς Ἑλλάδος".

Ἡ ἱστορική Γ' Ἐθνική Συνέλευση, ἡ ὁποία συνήλθε στήν Τροιζῆνα τό 1827, διεκήρυξε μεταξύ ἄλλων καί τό ἀλληλένδετον τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καί τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων. Οἱ συνηγέμενοι ἐκπρόσωποι τοῦ ἐπαναστατημένου Γένους ἔστειλαν τό ἐξῆς μήνυμα πρὸς τοὺς ἐλευθέρους λαούς τῆς γῆς: "Ὡς

Χριστιανοί οὔτε ἦτο, οὔτε εἶναι δυνατόν νά πειθαρχήσωμεν δεσποζόμενοι ἀπό τούς θρησκομανεῖς Μωαμεθανούς, οἱ ὅποιοι κατεξέσχιζον καί κατεπάτουν τάς ἀγίας εἰκόνας, κατεδάφιζον τούς ἱερούς ναούς, κατεφρόνουν τό Ἱερατεῖον, ὑβρίζοντες τό θεῖον ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ Τιμίου Σταυροῦ· καί μᾶς ἐβίαζον νά γίνωμεν θύματα τῆς μαχαίρας των, ἀποθνήσκοντες Χριστιανοί ἢ νά ζήσωμεν Τοῦρκοι, ἀρνηταί τοῦ Χριστοῦ καί ὁπαδοί τοῦ Μωάμεθ. Πολεμοῦμεν πρός τούς ἐχθρούς τοῦ Κυρίου μας.....ὁ πόλεμός μας δέν εἶναι ἐπιθετικός, εἶναι ἀμυντικός, εἶναι πόλεμος τῆς Δικαιοσύνης κατὰ τῆς ἀδικίας, τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας κατὰ τοῦ Κορανίου, τοῦ λογικοῦ ὄντος κατὰ τοῦ ἀλόγου καί θηριώδους τυράννου".

Ὁ πρῶτος Κυβερνήτης τοῦ νεοσυστάτου ἑλληνικοῦ κρατιδίου, ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ἔγραφε τά ἑξῆς ἐξηγῶντας στούς ξένους ὑπουργούς καί διπλωμάτες ποιά εἶναι τά κύρια χαρακτηριστικά τοῦ λαοῦ πού ἀγωνίσθηκε γιά τήν Ἐλευθερία του:" Τό Ἑλληνικόν Ἔθνος σύγκειται ἐκ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἀπό τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως δέν ἔπαυσαν ὁμολογοῦντες τήν Ὁρθόδοξον Πίστιν καί τήν γλῶσσαν τῶν Πατέρων αὐτῶν λαλοῦντες".

Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας κατὰ τίς πρῶτες δεκαετίες μετά τήν Ἐπανάσταση ἀνεγνώρισαν ἐπισήμως καί ἐπανειλημμένως ὅτι ἡ Ἐλευθερία τῶν Ἑλλήνων ὀφείλεται στόν ἀγῶνα πού ἔγινε πρῶτα ὑπέρ Πίστεως καί ὕστερα ὑπέρ Πατρίδος. Εἶναι χαρακτηριστική ἡ διαπίστωση τῆς ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομοσχεδίων, ἡ ὁποία ὑπό τήν προεδρία τοῦ Θρασύβουλου Ζαΐμη τό 1852 ὑπέβαλε ἐκθεση στήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων καταλήγοντας ὡς ἑξῆς: "Αὕτη, δηλαδή ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, διετήρησεν ἐν ταῖς περιπετείαις τῶν χρόνων τήν πνευματικήν καί ἐθνικήν ἐνότητα τῶν Ἑλλήνων". (Τό ἀναφέρει ὁ Κων. Βοβολίνης στό σύγγραμμά του: Ἡ Ἐκκλησία εἰς τόν ἀγῶνα τῆς Ἐλευθερίας 1453-1953, Β' ἔκδοση, Ἀθῆναι 2002, σελ. 179) .

Αὐτή τήν ἐθνική καί πνευματική ἐνότητα τῶν Ἑλλήνων προσπαθεῖ νά διαφυλάξει καί σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας χωρίς, βεβαίως, νά παραβλέπει τήν σύγχρονη πραγματικότητα καί χωρίς νά ἀπομακρύνεται ἀπό τήν θεραπευτική καί Οἰκουμενική ἀποστολή της.

Κ.Χ. 4/9/2002